

Omówienie przepisów w przedmiocie obowiązkowej przynależności pielęgniarek i położnych do samorządu zawodowego, obowiązku opłacania składki członkowskiej na rzecz samorządu pielęgniarek i położnych, oraz aktualizacji danych w rejestrze pielęgniarek i położnych.

Obowiązkowy inaczej obligatoryjny charakter członkostwa w jakiejś organizacji oznacza, że **nie jest** ono zależne od woli osoby, której dotyczy. Członkostwo zależne od woli osoby definiowane jest jako fakultatywne, inaczej uznaniowe.

Taka obowiązkowa przynależność do samorządu zawodowego wynika z przepisów ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych i nie zależy od woli, zamiarów ani chęci osób, których ustawa dotyczy, a zatem dotyczy wszystkie osoby, którym nadano uprawnienia zawodowe.

Samorząd pielęgniarek i położnych, zrzeszający osoby, mające uprawnienia zawodowe pielęgniarki i położnej, utworzony został i działa na mocy ustawy z dnia 19 kwietnia 1991 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 41, poz. 178 z późn. zm.), a od 1 stycznia 2012 r. na mocy ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 1004)

Analizując przepisy powołanej wyżej ustawy należy stwierdzić, że wszystkie pielęgniarki i położne, posiadające prawo wykonywania zawodu oraz zamierzające lub wykonujące zawód na obszarze działania danej izby są członkami tej izby z mocy ustawy, oraz mają określone wynikające z tej ustawy obowiązki.

Przepis art. 2 ust. 3 cytowanej ustawy stanowi: Przynależność pielęgniarek i położnych do samorządu jest obowiązkowa. Użycie przez ustawodawcę słów przesądza o obowiązkowym, obligatoryjnym charakterze członkostwa w izbie. O obowiązku przynależności przesądza też przepis art. 5 ust.1, który stanowi iż członkami samorządu pielęgniarki i położne, które mają stwierdzone prawo lub przyznane prawo wykonywania zawodu i są wpisane do rejestru prowadzonego przez właściwą na miejsce wykonywania zawodu Okręgową Radę. Z obowiązkową przynależnością ustawodawca połączył obowiązki min. przestrzegania uchwał organów izb, regularnego opłacania składki członkowskiej, o czym stanowi art. 11 ust.2 pkt 3 i 4.

W nawiązaniu do powyższego, każda pielęgniarka i położna może wykonywać zawód wówczas kiedy jest wpisana na listę członków Okręgowej Izby zgodnie z miejscem jej zatrudnienia, ma obowiązek przestrzegania przepisów prawa, w tym przestrzegania uchwał stanowiących o wysokości opłacania składki członkowskiej na rzecz samorządu.

Pielęgniarka lub położna, która nie wykonuje ustawowego obowiązku wynikającego z przepisów art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 poz. 1004) polegającego na obowiązku opłacania składki członkowskiej, zgodnej z uchwałami Nr 18 i Nr 22 VII Krajowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych podlega przepisom art. 92 ustawy o samorządzie pielęgniarek i położnych, który stanowi: Nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Tryb postępowania egzekucyjnego określa ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity z 2016 r. poz. 599).

Zasady wykonywania zawodów pielęgniarstwa i położnictwa, uzyskiwania prawa wykonywania zawodów pielęgniarstwa i położnictwa, kształcenia zawodowego oraz kształcenia podyplomowego określa ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarstwa i położnictwa (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1251). Ustawodawca w art. 46 określił, iż pielęgniarki i położne są obowiązane do niezwłocznego zawiadamiania właściwej Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych o wszelkich zmianach danych, nie później niż 14 dni od ich powstania, zakres danych, które zawiera rejestr pielęgniarek i położnych określono w art. 41 pkt 1.

Zmiany, które powinny niezwłocznie zostać zgłoszone przez pielęgniarkę lub położną wykonującą zawód to: zmiana nazwiska, adresu zamieszkania, nazwy pracodawcy oraz daty zatrudnienia i stanowiska, zmiana miejsca wykonywania zawodu, informacji o rodzaju ukończonego kształcenia podyplomowego, inne według wskazanego artykułu.

Przestrzeganie przepisów prawa jest najważniejszym obowiązkiem pielęgniarki i położnej wykonującej zawód, odbierając dokument prawo wykonywania zawodu, każda pielęgniarka i położna oświadczyła, że zobowiązuje się do postępowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz zasadami wykonywania zawodu, sumiennie wykonywać obowiązki zawodowe i przestrzegać uchwał organów izby, regularnie opłacać składkę członkowską w wysokości przewidzianej w uchwale podejmowanej, w każdej kadencji na Krajowym Zjeździe.

Radca prawny
Krzysztof Ciołczyk

Siedlce, 2.11.2016 r.